

**Výtvarná soutěž pro žáky základních škol, nižších stupňů
víceletých gymnázií a dětí z dětských domovů
(věková skupina do 16 let)**

(NE)BEZPEČNÝ SVĚT CHEMIE

Soutěž vyhlašuje
Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v. v. i.,
pod záštitou
Ministerstva práce a sociálních věcí
a ve spolupráci
s Evropskou agenturou pro bezpečnost
a ochranu zdraví při práci

Příloha 1

Vážená paní ředitelko, vážený pane řediteli,

dovolte nám, abychom Vás informovali o další připravované výtvarné soutěži pro děti a mládež a pozvali vaši školu/váš dětský domov k účasti. Soutěž - jako už tradičně - pořádá Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v. v. i., s podporou Ministerstva práce a sociálních věcí.

Soutěž se tentokrát zaměří na téma nebezpečných chemických látek a chemie obecně, čemuž odpovídá i zvolený název (NE)BEZPEČNÝ SVĚT CHEMIE. Uskuteční se v rámci Evropské kampaně BOZP na období 2018 - 2019 „Zdravé pracoviště pro všechny bez rozdílu věku“ pořádané Evropskou agenturou pro BOZP, jejímž cílem je zvýšit povědomí o nebezpečných látkách, upozornit na rizika a věnovat pozornost osvědčeným (a správným) postupům při zacházení s nimi. Obdobně jako v některých předchozích soutěžích chceme téma kampaně přenést do mimopracovní oblasti a rozšířit osvětový a vzdělávací záběr Evropské agentury na běžného občana, v tomto případě na děti a mládež.

Aniž si to uvědomujeme, je chemie všude kolem nás. Chemické látky jsou stavebními kameny života. Lidské bytosti a zvířata jsou tvořeny chemickými látkami, na chemii je založeno vaření, léky k prevenci a léčbě onemocnění jsou složeny z chemických látek, a z chemických látek se skládá i Slunce, díky němuž je na Zemi možný život. Chemické látky se vyskytují v přírodních i uměle vyrobených formách. Život by bez nich neexistoval. Jsou přítomny v každém výrobku, který kupujeme a využíváme. Chemické výrobky máme v kuchyni, koupelně, na toaletě i jinde v domácnosti, také v dílně, na zahradě (kosmetika, prostředky na mytí nádobí, praní a čištění, lepidla, ředidla, barvy, pohonné hmoty, technické oleje, pesticidy, herbicidy aj.). Řada z nich je z pohledu vlivu na zdraví člověka neškodná, na druhou stranu existují chemické látky, které nesou označení „nebezpečné chemické látky“, a ty mají zcela opačné vlastnosti. Z pohledu nebezpečných vlastností může jít o žiraviny, hořlaviny, dráždivé látky nebo látky jinak nebezpečné, a to pro člověka, jiné živé tvory a organismy a/nebo pro životní prostředí. Mezi časté úrazy dětí patří otravy, popáleniny (vč. chemických) nebo poleptání. Příčinou těchto závažných důsledků jsou právě chemické látky. Znamená to, že potřeba poučení dětí o existenci, užitečnosti, ale především o škodlivosti chemických látek je stále aktuální.

Domníváme se, že téma soutěže může přispět k naplňování vzdělávacích cílů základních škol a gymnázií a přispět v rámci výchovy ke zdraví k utváření a rozvoji těch klíčových kompetencí žáků, které se vztahují k ochraně zdraví (svého i druhých osob), k bezpečnému a zodpovědnému chování a zodpovědnému rozhodování. Věříme proto, že toto soutěžní téma má šanci zaujmout a že se můžeme těšit na originální a nápaditá výtvarná díla vašich svěřenců.

Pro případ zájmu vaší školy/vašeho dětského domova o účast v soutěži jsou připojena pravidla a podmínky soutěže.

organizátoři soutěže

O SOUTĚŽI

TERMÍN KONÁNÍ SOUTĚŽE

7. ledna – 29. března 2019

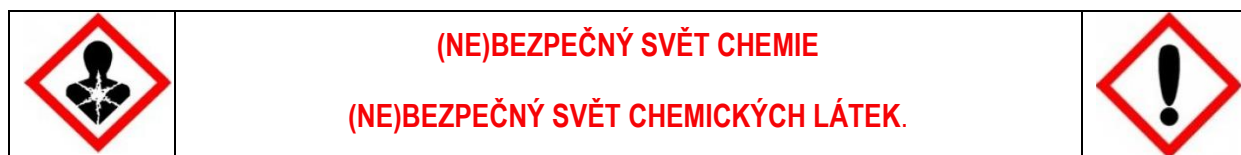
CÍL SOUTĚŽE

Cílem soutěže je **podnítit děti a mládež k zamyšlení nad vlastnostmi, užitečností a škodlivostí chemických látek a motivovat je k bezpečnému chování a dodržování bezpečných pracovních postupů v zájmu předcházení úrazům a ztrát na životech.**

DOPORUČENÝ POSTUP

Za pomoci kolegů (např. učitelů chemie), zdravotníků a dalších odborníků a s využitím doporučených zdrojů (viz **Příloha 2**) nejprve **seznamte žáky**, které chcete zapojit do soutěže, **s významem, vlastnostmi, užitečností, ale i škodlivostí chemických látek** (např. během instruktážní/přípravné hodiny, v níž žáci načerpají potřebné podněty před vlastní tvorbou). Způsob, formu a rozsah poučení volte s ohledem na věk žáků.

Soutěžní příspěvky žáků by měly výtvarně zpracovat tematické okruhy:

Úkolem soutěžících je pokusit se obrazem vyjádřit:

- **jak správně skladovat chemické látky** (na jakém místě, v jakých nádobách/obalech, za jakých tepelných a jiných podmínek, atd.);
- **co se v žádném případě v dětském věku nesmí**, pokud jde o chemické látky (ideálně vůbec nepřijít do kontaktu s chemickou látkou, např. díky správnému/bezpečnému skladování mimo dosah dětí, v opačném případě nesahat na výrobek, nehrát si s ním atd.), **ale naopak co je třeba udělat** (upozornit dospělého na nehodu, nebezpečnou situaci nebo nesprávné/nebezpečné chování);
- **co by neměli dělat dospělí** (nepřelévat/nepřendávat chemické látky z originálních obalů od výrobce do jiných nádob!!!, neodstraňovat, nepřelepovat nebo jinak zakrývat výstražné symboly nebezpečnosti na obalech od výrobce, nedovolovat dětem, aby se přibližovaly k chemickým výrobkům, sahaly na ně apod., pohybovaly se tam, kde se s chemickými látkami nebo výrobky pracuje nebo manipuluje, nepoužívali je jiným, než závazným či doporučeným způsobem uvedeným na obalu výrobku, chovali se jinak nebezpečně: kouřili, rozdělávali oheň, konzumovali potraviny, likvidovali je nedovoleným způsobem a tím ohrožovali sebe, jiné osoby, majetek nebo životní prostředí, atd.);
- **jak by se měli dospělí se chránit, tj., co je pro bezpečné, a tedy správné zacházení s chemickými látkami důležité** (pomocí obrázku nebo obrázků vyjádřete pokyny k ochraně kůže před rizikem jako např.: noste ochranné rukavice, nedotýkejte se, používejte ochrannou roušku nebo brýle);
- **jiné příklady bezpečné práce a správného chování při zacházení s chemickými látkami v běžném životě** (sledování výstražných symbolů nebezpečnosti na výrobcích, čtení instrukcí na štítcích na obalu od výrobce, s uvedením: varování, poučení o nebezpečnosti, pokynů pro bezpečné zacházení, např., větrání, použití ochranných prostředků, poučení o poskytnutí okamžité první pomoci); žáci ročníků, v nichž probíhá výuka chemie, mohou **využít teoretických znalostí o chemii a o chemických látkách a přípravcích získaných při**

Příloha 1

hodinách a informací o bezpečném zacházení s nimi ve školním prostředí (učebnách chemie, chem. laboratořích nebo jiných speciálních učebnách a prostorech) a výtvarně pojmut téma soutěže jako správnou (nebo naopak nesprávnou) praxi.

Do obrázku mohou mladí výtvarníci pro zdůraznění naléhavosti sdělení zakomponovat výstražné symboly nebezpečnosti chemické látky a/nebo symboly osobní ochrany uvedené v Instrukčním materiálu – viz Příloha 2.

Společně s dětmi se můžete také podívat na ukázky prací z dříve uspořádaných dětských výtvarných soutěží – viz dále kapitola VYUŽITÍ SOUTĚŽNÍCH PRACÍ.

FORMA SOUTĚŽNÍHO PŘÍSPĚVKU

Výzkumný ústav bezpečnosti práce (VÚBP, v. v. i., nebo též „organizátor“) přijímá soutěžní příspěvky na papíru libovolného formátu, **maximálně však ve formátu A3**. Technika zpracování je volná: kresba, akvarel, malba, grafika, koláž apod. Po zkušenostech s dříve pořádanými výtvarnými soutěžemi nedoporučujeme použití kříd (suchých/prašných, mastných/pastelů), pokud by nebyly před předáním do soutěže fixovány proti otěru. **Na rub práce pevně nalepte Přihlašovací formulář. Na lícovou stranu nedávejte žádné popisky.**

JAKÁ JSOU KRITÉRIA SOUTĚŽE?

Soutěž je určena dětem a mládeži ve věku **6-16 let**. Soutěží se ve dvou věkových kategoriích 6-10 let a 11-16 let.

Každý soutěžní příspěvek musí být doprovázen PŘIHLÁŠKOU (Příloha 3), s jejímž vyplněním učitelé dětem jistě rádi poradí a pomohou.

Každá škola/dětský domov odešle max. 3 příspěvky z každé kategorie, tj. bude přijato celkem 6 soutěžních prací.

HODNOCENÍ A CENY PRO VÍTĚZE

Soutěžní příspěvky bude posuzovat komise složená z odborníků na bezpečnost a ochranu zdraví při práci z Výzkumného ústavu bezpečnosti práce, v. v. i., Ministerstva práce a sociálních věcí, Ministerstva zdravotnictví, Českomoravské konfederace odborových svazů a organizátora soutěže. Po shromáždění všech soutěžních prací bude touto komisí vybráno z každé kategorie pět nejlepších příspěvků.

Pět nejlepších autorů z každé kategorie se může těšit na hodnotné ceny. Informace o umístění na prvních pěti místech v soutěži a pozvání k předání cen bude účastníkům sděleno telefonicky nebo prostřednictvím e-mailu. Výsledky soutěže zveřejní organizátor **dne 14. 5. 2019 v 10 hodin v Poslanecké sněmovně, Sněmovní 1, Praha 1**. Zde převezme hodnotné ceny pět vítězů v každé kategorii.

Účastníci soutěže, kteří se umístí na prvních pěti místech v každé kategorii, obdrží diplom a věcnou cenu.

	1. místo	2. místo	3. místo	4. místo	5. místo
I. kategorie 6 – 10 let	Tablet PC Malířská sada	Mobilní telefon Malířská sada	E-book čtečka Malířská sada	Malířská sada	Malířská sada
II. kategorie 11 – 16 let	Tablet PC Malířská sada	Mobilní telefon Malířská sada	E-book čtečka Malířská sada	Malířská sada	Malířská sada

Příloha 1

Ohodnoceni budou i přihlašovatelé. Škola nebo školské zařízení, které zaslaly práci, která se umístila na 1. místě v dané věkové kategorii, získá datové úložiště, cenu obdrží i pedagogové, kteří přispěli k tvorbě oceněných prací a přihlásili je do soutěže.

JAKÝM ZPŮSOBEM ZASÍLAT SOUTĚŽNÍ PŘÍSPĚVKY?

Soutěžící zasílají své soutěžní příspěvky hromadně prostřednictvím školy nebo dětského domova.

Škola nebo dětský domov zaše soutěžní příspěvky v množství nepřevyšujícím stanovený limit (viz PRAVIDLA A SOUTĚŽNÍ PODMÍNKY) poštou na adresu:

Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v. v. i., Jeruzalémská 1283/9, 110 00 Praha 1

Kontaktní osoba: Mgr. Alena Horáčková

Na obálku uveďte: „**SOUTĚŽ**“.

Ke každému jednotlivému soutěžnímu příspěvku musí být přiložena PŘIHLÁŠKA (Příloha 3).

UZÁVĚRKA

Posledním dnem, kdy ještě škola/dětský domov může zaslat příspěvky svých žáků, je **29. březen 2019**. Poštovní zásilky, označené tímto limitujícím datem a obsahující všechny požadované náležitosti, budou ještě do soutěže zařazeny.

VYUŽITÍ SOUTĚŽNÍCH PRACÍ

Soutěžní práce budou využity k propagaci bezpečnosti a ochrany zdraví při práci. Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v. v. i., jako hlavní organizátor soutěže, je veřejnou výzkumnou institucí a nevytváří žádný zisk. Příspěvky, které žáci vytvoří, se dostanou ke zrakům veřejnosti, ať už formou výstav při příležitosti vybraných akcí, nebo díky dalšímu zpracování v podobě nejrůznějších propagačních a osvětových materiálů, např. k tvorbě letáků, kalendářů apod. Předpokládáme, že obrázky vítězných nebo zvláště zdařilých prací uveřejníme v některých odborných a příp. i jiných časopisech, budeme je propagovat na internetu a v dalších médiích. Práce hodláme vždy využít s uvedením jména autora a jména školy/dětského domova (podrobně viz kapitola PRAVIDLA A PODMÍNKY SOUTĚŽE). V předchozích letech využil VÚBP, v. v. i., práce dětí pro zpracování ročních stolních, závěsných i kapesních kalendářů, plakátů, pexesa apod. nebo k uspořádání výstav. **Vítězné a další zdařilé práce z této výtvarné soutěže plánujeme prezentovat ve stolním kalendáři pro rok 2020**. Na některé ukázky toho, jak byly soutěžní příspěvky dětí z předchozích výtvarných soutěží využity, se můžete podívat na webu <http://skoly.vubp.cz>:

- [Ukázka kalendáře na rok 2018](#)
- [Ukázka kalendáře na rok 2016](#)
- [Kalendář na rok 2014](#)
- [Kalendář na rok 2012](#)
- [Kalendář na rok 2010](#)
- [Pexeso](#)
- [Plakát 1, Plakát 2, Další plakáty.](#)

PRAVIDLA A PODMÍNKY SOUTĚŽE

- Cílová skupina: žáci zúčastnění ve vzdělávacím programu základního vzdělávání v základní škole a žáci nižších stupňů víceletých (šestiletých nebo osmiletých) gymnázií (**děti a mladí lidé, kteří k datu 29. března 2019 nepřekročili nebo nepřekročí 16 let věku**).
- Účastníkem soutěže je autor soutěžního příspěvku.
- Zájemci o účast v soutěži a školy nebo dětské domovy, jejichž jménem budou soutěžit, se seznámí a budou respektovat tato pravidla. Přihlášením do soutěže účastníci vyjadřují souhlas s podmínkami a závazky z nich vyplývajícími.

Příloha 1

- **Zájemce o účast v soutěži, pošle svůj soutěžní příspěvek prostřednictvím školy nebo dětského domova** na adresu organizátora soutěže. Na obálku (společná pro více soutěžních příspěvků z jedné školy/dětského domova) je nutné uvést slovo „**SOUTĚŽ**“. Zásilka zřetelně označená názvem a adresou školy/dětského domova bude kromě soutěžního příspěvku obsahovat kopii vyplněného formuláře přihlášky do soutěže.
- **Žák/žákyně může do soutěže zaslat pouze 1 příspěvek.** Nelze současně zaslat příspěvek jak za školu, tak za dětský domov.
- **Příspěvek musí pro přijetí do soutěže splňovat kritéria** (viz kapitola JAKÁ JSOU KRITÉRIA SOUTĚŽE?). Příspěvek, který nebude splňovat kritéria soutěže, nebude do soutěže zařazen a hodnocen.
- Veškeré soutěžní příspěvky musí být odeslány nejpozději dne **29. března 2019** (rozhoduje datum podání zásilky na poště).
- Počet odevzdaných příspěvků nesmí překročit **6 za jednu školu/dětský domov** (3 z každé kategorie). Výběr prací, které budou zaslány do soutěže, provede škola/dětský domov.
- Maximální formát příspěvku: **A3**.
- **Technika: volná** - kresba, akvarel, malba, grafika, koláž apod. Použití kříd (suchých/prašných, mastných/pastelů) doporučujeme pouze v případě, že kresby budou před jejich předáním organizátorům fixovány proti otěru.
- **Každou práci musí doprovázet vyplněná PŘIHLÁŠKA**, jejíž formulář je připojen (**Příloha 3**). Tento formulář pevně nalepte na zadní stranu soutěžního příspěvku.
- Podáním soutěžního příspěvku uděluje autor organizátorovi neodvolatelně a natrvalo nevýhradní licenci k využívání výtvarného díla nebo jeho části (vytvoření reprodukcí, odvozených produktů, fotografií a jejich šíření a zveřejňování) pro nekomerční účely. Majitelem autorských práv zůstává autor. Příspěvky budou využity v rámci soutěže a výběrově k nekomerční propagační činnosti.
- Tvůrce svojí účastí v soutěži potvrzuje své autorství a dává jejímu organizátorovi souhlas ke zveřejnění a dalšímu použití svůj příspěvek, souhlasí se zveřejněním svého jména, věku a navštěvované školy/dětského domova v reklamách, publikačních, informačních nebo propagačních materiálech bez nároku na jakoukoli odměnu.
- O tom, že organizátor obdržel soutěžní příspěvek nebo více příspěvků z vaší školy/dětského domova, bude **účastník soutěže vyrozuměn prostřednictvím webové stránky soutěže**.
- Organizátor neodpovídá za opožděné doručení, ztrátu, mylné zaslání, neúplnost, poškození nebo zničení soutěžních příspěvků cestou k adresátovi. **Soutěžní příspěvky nebudou autorům vráceny, zůstanou majetkem organizátora.** Příspěvky přijaté do soutěže, oceněné i neoceněné, zůstanou v majetku organizátora.
- Soutěžní příspěvky budou posuzovány nezávislou odbornou komisí, kterou určí organizátor. **Rozhodnutí odborné komise je definitivní a nelze se proti němu odvolat.**
- Každý soutěžní příspěvek musí být původním výtvozem.
- Účastník soutěže souhlasí s tím, že se bude řídit pravidly soutěže, a bere na vědomí, že organizátor neodpovídá za škody, náklady, požadavky, nároky nebo ztráty jakéhokoli druhu, které vzniknou nebo budou učiněny v souvislosti s touto soutěží nebo udělovanými cenami, s tvorbou nebo použitím soutěžního příspěvku.

DALŠÍ INFORMACE

Práce, které žáci vytvoří, a které nebudou školou/dětským domovem do soutěže z důvodu omezení jejich počtu za jednu školu/dětský domov přihlášeny a zaslány organizátorovi soutěže, doporučujeme využít **na nástěnkách** školy nebo školského zařízení jako **prezentaci znalostí žáků o problematice, která je předmětem soutěže, a jejich výtvarné dovednosti**. Skvělou vizitkou škol a dětských domovů pak bude **stolní kalendář na r. 2020**, kde budou otištěny všechny příspěvky na prvních pěti místech v každé kategorii a další vybrané práce, a který budou moci ocenit pracovníci státní správy

Příloha 1

a samosprávy, odborů a další odborníci BOZP i široká veřejnost v ČR. Veškeré informace o soutěži, vč. tiskových zpráv, prezentace vítězných prací, vybraných fotografií ze slavnostního vyhlášení, přehledu vítězů a článků o soutěži publikovaných v médiích, budou umístěny a průběžně doplňovány na webové stránce soutěže http://skoly.vubp.cz/soutez_chemie.php.

K zadání soutěže a k její organizaci jsme připraveni Vám v případě potřeby poskytnout další nebo detailnější informace. Rovněž se na nás obračejte, pokud nastal problém s dostupností některé z příloh na internetu.

Kontakty na organizátora soutěže:

Výzkumný ústav bezpečnosti práce, v. v. i., Jeruzalémská 1283/9, 110 00 Praha 1

Kontaktní osoba: Mgr. Alena Horáčková

Tel.: 224 015 878, e-mail: horackova@vubp-praha.cz

Webová stránka soutěže: http://skoly.vubp.cz/soutez_chemie.php

Seznam všech příloh a dalších podkladů k soutěži:

- Příloha 1 Propozice k soutěži
- Příloha 2 Instruktažní materiál
- Příloha 3 Přihláška

Podklady k soutěži jsou zároveň umístěny na webové stránce soutěže

http://skoly.vubp.cz/soutez_chemie.php.